

12.03.24

9-А клас

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Товариство «Просвіта». Наукове товариство імені Т. Шевченка.

Мета: охарактеризувати мету і діяльність товариства «Просвіта» та Наукового товариства ім. Шевченка; - пояснити причини та наслідки виникнення радикального руху; - визначатимуть напрями діяльності першої політичної партії

Актуалізація опорних знань

Бесіда

- Охарактеризуйте діяльність народовців та москвофілів
- Чи були в них спільні ідеї?
- Що означає поняття «ходіння в народ»?

Мотивація навчальної діяльності

Вивчення нового матеріалу

"ПРОСВІТА" (КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ТОВАРИСТВО) Діяльність народовців проявлялась у двох основних формах: пропаганда національних і культурно – освітніх ідей, які висвітлювались у журналах «Вечорниці», «Нива», «Мета», «Русалка», «Правда», а у 1880 – 1939 рр. - «Діло». Галичина стала центром вільного українського слова для літераторів із Наддніпрянщини: Л.Глібова, Марка Вовчка, Панаса Мирного. Друга форма – пропаганда національних ідей через створювання ними різних товариств, установ, гуртків, культурно – освітніх закладів. 1868 р.— народовці заснували товариство "Просвіта", яке спершу видавало популярні книжки, а потім організувало читальні та охопило своїм впливом широкі кола селян.

Мета товариства:

1. Поширювати освіту.
2. Утверджувати національну свідомість Діяльність товариства
3. Видавали твори українських письменників.
4. Видавали шкільні підручники.

5. Готували і друкували популярні наукові альманахи.

6. Випускали щорічний "Науковий календар". Товариство "Просвіта" мало все-український характер. В його роботі брали участь В. Дорошенко, І. Крип'якевич, І. Раковський, С. Рудницький та ін. З ініціативи "Просвіти" було створено друкований орган народівців «Діло».

ЩО РОБИЛО ТОВАРИСТВО ДЛЯ НАРОДУ?

Товариство відкривало:

- ❖ бібліотеки,
- ❖ друкарні,
- ❖ книгарні,
- ❖ народні театри,
- ❖ кінотеатри,
- ❖ музеї,
- ❖ здійснювало постановку спектаклів на українську тематику,
- ❖ відзначення ювілеїв відомих українських діячів,
- ❖ визначних подій національного значення,
- ❖ організацію публічних читань,
- ❖ упорядкування українських шкіл.

«Просвіта» діяла у містах і селах. У кінці XIX ст. було 816 читалень і 19 їхніх філій. Значення діяльності «Просвіти»: поширювала знання, збільшила доступ до українських і зарубіжних найвідоміших творів, населення ознайомлювалось із новинками у сільському господарстві, зокрема тваринництві, домашніми творами, несла в маси національну ідею.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Робота з візуальними джерелами

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА (з 1892 р. — НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА) 1873 р. — засноване Літературне товариство ім. Т. Шевченка (реорганізовано в Наукове 1892 р.) за допомогою меценатів із Наддніпрянщини. Мета товариства — сприяти розвитку української мови й літератури. У товаристві працювали М. Грушевський, І. Франко, В. Гнатюк, Ф. Вовк, І. Раковський та ін. За час своєї діяльності (1873—1939) воно видало понад 1100 наукових і літературних праць. Діяли секції: філологічна (очолював

І.Франко), історико – філософська, математично – природничо – медична. М. Грушевський — голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка з 1897 р. по 1913 р. З 1892 року виходив друкований орган НТШ «Записки НТШ», І.Франко видавав «Літературно – науковий вісник » товариства. Тут друкувались І.Крип'якевич, І.Джиджора, С. Томасівський. У пресі висвітлювали питання про боротьбу народних мас за своє національне і соціальне визволення, розвиток феодально – кріпосницьких відносин, про культуру та історію свого народу.

З ініціативи Товариства у липні 1921 року у Львові був заснований Львівський (таємний) Український Університет.

Печатка Українського Таємного Університету

Засідання львівських професорів, на якому відбувалося попереднє обговорювання заснування Українського Таємного Університету. Фото 1920 р.

Студенти та викладачі Українського Таємного університету у Львові. Фото початку 1920-х рр.

Документ, в якому зазначається кількість годин навчального процесу та бюджет Українського Таємного Університету

Синтез думок

ЗНАЧЕННЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Наприкінці ХІХ ст. Наукове товариство ім. Т. Шевченка було вже не місцевою організацією, а загальноукраїнським науковим центром. 2. Товариство видавало праці українських вчених, письменників, громадських діячів як Східної, так і Західної України. 3. Воно охоплювало всі галузі науки і наприкінці ХІХ ст. фактично відіграло роль української Академії наук. 4. Згуртувало навколо себе інтелектуальні сили українсько-го народу, сприяло розвитку української культури.

Бесіда

- З якою метою було створено тов-во «Просвіта»?
- У чому полягала основна діяльність тов-ва ім. Т. Шевченка?
- Яке значення мали суспільно-громадські організації на поч.20 ст?

Перегляньте відео: <https://youtu.be/zn1BOqf1tgU?si=-4v8yFadFCeESBBR>

Домашнє завдання:

- Прочитати §29.
- Яку роль відіграли товариство «Просвіта» та товариство ім. Т. Шевченка в суспільно-політичному русі XIX ст? (письмово)
- Повторити тему Розвиток освіти на поч. XIX ст.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу

nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!